

Jeg vil bare hermed sige, at hvis man vil finde fejl, hvis man vil være ond, hvis man har det formål at kaste grus i maskineriet, gør man det naturligvis med de midler, man nu bruger, og det har ikke været særlig behageligt hverken for undertegnede eller for andre her i salen.

Lad mig ganske kort gå over til økonomien i Grønland, som der også bliver skrevet meget om.

Jeg har her en eksportredøgørelse fra Udenrigsministeriet fra 1998. Alle herinde ved, at bloktilskudsloven for de næste 3 år er blevet vedtaget af stort set hele Tinget for kun 3 dage siden, og når vi taler bloktilskud til Grønland, har vi en tendens til kun at tænke på, hvor de 2,4 mia. kr., vi får nu, og de 2,6 mia. kr., vi får fra næste år, bliver af. Der bliver sat mange spørgsmålstegn ved, hvordan vi bruger dem.

Nogle vil have en kontrolinstans for Grønlands økonomi. Det er klart, og jeg kan godt forstå tankegangen: når man giver nogle penge væk, og de 2,4 mia. kr. er trods alt 60 pct. af vores finanslov, til en bror, en søster eller en god ven, håber man jo selvfølgelig, at pengene bliver brugt ordentligt til det formål, som man låner dem ud til, eller som man giver dem til.

Men når man begynder at tale om kontrol med Grønlands økonomi, opfatter jeg det som en dyb mistro til de grønlandske politikere og en dyb mistro til Grønland, som jeg naturligvis ikke kan være med til.

Statsministeren har under sin ressort et udvalg, der skal rådgive om Grønlands økonomi, og det kommer med en rapport hvert år, som alle kan læse og alle kan forholde sig til.

Jeg ville håbe, at også flere medlemmer af Folketinget ville forholde sig til det. Det kan jo ikke være meningen, at kun såkaldte eksperter, som er i Nuuk 2-3 dage måske i to omgange, har al viden om, hvordan Grønland skal klare sin økonomi. Jeg ville ønske, der var mere politisk forståelse for forholdene i Grønland, også økonomisk.

Jeg vil ikke gå mere i dybden med det, men det er vigtigt, at man, før man dømmer, finder ud af, hvad det er for et samfund, man dømmer.

Vi taler meget i Grønland om selvstændighed. På Færøerne har man jo udtrykt det politisk med den nye regering på Færøerne. I Grønland taler vi om det. Det er en gryende debat, en interessant debat, som vil tage lang tid, og som også skal tage den tid, som sådan en debat skal have. Vi har unge mennesker, som er utro-

lig bevidste om politik, meget mere, end vi andre var, da vi var 18-20 år. Hjemmestyret har betydet utrolig meget for den grønlandske bevidsthed, den politiske bevidsthed og den – jeg kan ikke lide ordet, men altså den nationale bevidsthed i Grønland.

Derfor opstår debatten om, hvordan vi kommer videre efter hjemmestyret. Den debat skal selvfølgelig foregå i Grønland, men da vi nu har så nære bånd til Danmark, håber jeg da også, at den opstår her i Danmark blandt de mange mennesker, som har tilknytning til Grønland på en eller anden vis.

Jeg håber også, at man her i Tinget, som vi så det i går, kan forholde sig til dette spørgsmål, for det er et fælles spørgsmål, men i sidste ende er beslutningen vores egen.

Tanken om selvstændighed skal jo modnes. Jeg vil ikke lave sammenligninger med Danmark, så skal jeg jo lang tid tilbage, men selvstændighed er noget, der er indvendigt. Det er noget med uddannelse, det er noget med selv at kunne betale for sine varer og sine behov. Det er en lang proces, og vi er ikke igennem den, som jeg ser det, men vi skal nok komme derhen, hvor vi anmoder om eller udtrykker – eller hvad vi nu gør til den tid – at vi gerne vil have en øget selvstændighed i en eller anden form, som vi ikke kender i dag. Debatten er der, og det er en interessant snak, som folk, der interesserer sig for Grønland, burde følge med i og gerne tage del i.

Internationalt er vi jo i hvert fald igennem hjemmestyrets 19 år blevet utrolig modnede. Der er sket meget internationalt i Grønland med vores forbindelser til andre lande. Tænk bare på det, at vi gennem hjemmestyret fik mulighed for at lave en folkeafstemning om vores tilhørsforhold til EF, som det hed dengang, til De Europæiske Fællesskaber. Vi lavede faktisk vores egen folkeafstemning i Grønland, ikke som i 1972, hvor vi sagde nej med 70 pct.s flertal og blev slæbt med ind i en forening, som vi ikke ønskede at være med i, men vi havde en folkeafstemning i 1983, tror jeg det var, hvor et lille, snævert flertal ganske vist – fordi der var mange, der foretog at købe os til at være medlemmer af EU dengang – sagde nej til at være medlemmer.

Vi meldte os ud; vi er det eneste område i EU, der nogen sinde har meldt sig ud. Faktisk fylder Grønland hele vejen fra Oslo ned til Sicilien på verdenskortet, skal jeg lige gøre opmærksom på. Vi er kun 56.000 mennesker